

tržani, kateri se ne dajo dopovedati in delajo po gozdih s svojo živino velikansko škodo! G. župnik je vzel "komisjon" na njihove troške. Komisija je prepovedala pasti po glavnih delih gozda in je spet kazovala vsakega do 120 kron. Dva tržana sta pred komisijo rekla: Kaj je nam to plačilo! Nam pomaga g. župnik. Imamo odražene hčere, jih lahko bogato oženimo. Za nesrečne tožbe in komisjone imate denar. Za svoje otroke, kadar hočejo v zakon stopiti, pa ne. Neki tržan je pred komisijo rekel: „Kam de mene vrat nesa. Pašo moram plačati, komisjon, dačo sem od pol leta dolžen, vsakemu delavcu morem plačati po 40 vinarov, ne morem več gospodariti, vse gre cugrunt.“ Oj revček, oj revček, meni se iz srca usmiliš, ko gledam twojo nadlogo, kadar moraš mošnjo odpreti in plačati vsakemu delavcu po 40 vinarjev. O takrat pa ne premislis, kadar v krčmi po zimi z desetkami tolčeš in steklenice poduri mečeš; delavce preklinjaš, kateri ti nočajo za 40 vinarjev delati... Dne 8. julija ste pokazali Vašo oliko pred komisijo, ko vam je g. župnik sošo namesto križa blagoslovil. Plesali in vriskali so celi dan kakor nekdaj Izraelci, ko so molili zlato tele. Po blagosloviljenju je zapovedal g. župnik, naj zapojejo brezmadzne device krasno pesen, ki se tako glasi: „Oj purgari stante se malo predramte mo pesen zapeli, madžarki na čast, madžarka vesela še nigdar ni pela sedaj pa ko pase pozdigne svoj glas.“ itd. Nesrečni nered, za katerega se strašno poteguje g. župnik! Da bi se on potegoval zato, da bi svoje ovce v krščanski veri podučil... Ko pride župnik v Rozmanovo krčmo in najde svoje zaslepjence, jim reče: To so moje ovce, jim plačuje pijačo, da se opijano. Ko pa pride drugi od nasprotne strani, kateri ne pustijo pasti tuje živine po svojih gozdih, jim reče: odhajaj odstopnik ali puntar. Slišal sem, da je g. župnik rekel neki zakonski ženi, ko je prišla po smrti svojega moža prosi, da bi ji naredil neko pismo, in g. župnik skoči od jeze kviško in se zdere nad njo: „poberi se izpred mene“ in jo je sunil skozi vrata. Oh, mene srce boli, ko vidim v našem trgu toliko nespodobnosti in nisem hodil v vašo „purgarsko“. Opazovalec.

Iz sv. Lenarta nad Laškem. Dragi nam „Štajerc“! Želimo ti tudi iz našega kraja en par novic naznamit. Hvala Bogu imamo tudi tukaj vpeljano tako Bogu všečo „Marijino družbo“, da hodijo tako zvane „device“ ob nedeljah popoldan v cerkev ali pa v krčmo Boga častit. Ali dve, ki sta žalibog bili preveč pobožni, so jih pa izbrisali. Ne vemo, kakšna je pobožnost ostalih „devic“, ali vsekakor smo prepričani: dekleta, ki hočejo poštena in res krščanska biti, ne potrebujejo zato nobenega društva!

Kmetje.

Sv. Urban v slov. goricah. Približuje se zopet čas, najbolj veseli čas, v katerem se kmet veseli svojega plačila od trudopolnega dela na njivah. Dostikrat je zdihoval, ko je prihajal temen oblak iz tistega kraja, ko bi mu ne bi zopet toča pokončala dobička od svojega dela. Vse se veseli in z veselim očesom pogleduje na rumeno žito in pšenico tudi tisti, katerim je kmet deveta briga in kmečki otrok samo najnavadnejša stvar... Zato pa je urbanski kaplan se izrazil, (tisti lepi Malejner Karl) da mu kmet smrdi, in da je kmečki otrok samo za tepenje... Zato pa imej tudi ti, kmet, geslo: Če mu ti smrdiš, naj mu tudi twoja pšenica ne diši, ker ti kakor suženj tako moraš za vsaki grizljev hrhu in vinar za fare in farizeje plačati. Saj si mu lansko leto 9 milijone zopet plače povišal in zbirco še vedno plačaš.

Vsevedež.

* * *

Gladbeck na Nemškem. (Pretep.) V Gladbecku na Westfalskem v Bohmertstrasse so se stepli. Neki Franc Žohar je bil večkrat močno pijan in se je zmiraj pretepal. Sedaj 12. julija popoldan so prišli skupaj in je neki N. Franca Žoharja tako močno po glavi vdaril z čeviljskim kladiščem, da je ta precej dol padel. Nato je Žoharja neki Juri Leskovšek z klavnim nožem izstihal in ta N. je imel neko bodalo in je z tistem Leskovškemu pomagal. Nato je še Žohar postal in je šel en par korakov. Potem prileti Leskovšek in mu da zopet en par štihov v pljuča in v srce, tako da je ta padel in so ga moralni v bolnico prinesti, kjer je čez par minut umrl;

dobil je 12 težkih z nožem prizadetih ran. Tisti N. že sedi, Leskovšek jo je pa popihal, da ne vejo kam, ga išče policija in žendarmerija, sedaj še nimajo sledu o njem. (Opomba: Sravnota je po našem mnenju, da se slovenski delavci v tujini tako daleč spozabijo in se pobijajo. S tem delajo vsem tovarišem sramoto in ni čuda, da jih potem domačini smatrajo za ubijalce in razbojnike. Uredn.)

Prvaška gospoda, na čelu ji slavna trojica Korošec-Grafenauer-Šusteršič, je onemogočila v saka delo za ljudstvo. In kmet bo trpel lakoto, kmet bode stradal, kmet ne bo imel niti grižljaja kruha za svojo deco, same zato, ker prvaški poslanci nadaljujejo v tistih nesrečnih politiki, katero je označil avstrijski cesar Franc Jožef I. za „škandal in sramot“. To je dejstvo! In zato se le čudimo, da naš izmognano ljudstvo tako mirno ostaja, da se ne zmeni za to politično zločinstvo prvaške gospode. Vbogi kmet, kedaj, kedaj se ti bodejo oči odpreti! Kedaj poženeš svoje pijavke naprej?

Proti prvaškim poslancem. Novica, da so prvaški poslanci zaradi ministrskega fraka dr. Sušteršiča našo državno zbornico razbili, napravila je globoki vtis med našim ljudstvom. Ljudje čutijo, da bode letosno leto prav slabo in to v vsakem oziru, tako da čaka kmetova vedno večja beda. In zdaj, ko bi bilo treba, da poslanci vsemi močnimi nato delujejo, da bi kmetu podporo pridobili in vladu prisili, da se za kmeta zanima, zdaj so ti brezvestni poslanci državni zbor razbili in pasijo doma raje lenobo. Seveda, dr. Korošča ali Benkoviča ne zadene nobena suša. On se bode poštano naprej redil, kajti neumnih ljudij je še vedno dosti... Razburjanje med ljudstvom je res velikansko. Od vseh strani dobivamo pisma, v katerih izražajo pošteni naši kmetje svoje ogorčenje nad počenjanjem pravok. Tako nam piše neki starejši kmet iz mariborske okolice: „Bil sem vedno dobrski katolik in nikdar nasprotnik duhovnikov. Ali človeku mora že potrpljenje počit. Vprašam doktorja Korošča: od koga naj mi revnjeji kmetje živimo? Ali bodejo morda duhovniki letos na zbirko pozabili? Mislim, da ne. Upali smo, da bodejo cesar in vladu pomagali. Ali zdaj je cesar rekel, da je prvaška politika škandal in sramota. Upajmo, da naš cesar ve, da mi slovenski kmetje se ne strinjam s to prvaško politiko. Poslanci lenarji, mi pa trpimo“... Tako piše kmet, ki ni navajen jamranja in praznih besed. In takih pisem smo celo kopico dobili. Mi razumemo ljudsko razburjanje in nam se to ljudstvo smíti. Ali morda bode beda to ljudstvo podučila, da ne bode več takih klerikalnih mamelekov in podrepnikov ožlindrane kranjske gospode v državni zbor pošiljalo.

Denarja manjka... Iz Ljubljane se poroča: Razni prvaški zavodi nameravajo vpeljati roke za odpoved denarja. Po tem načrtu bi bilo treba za svote do 500 K 1 mesec, do 2000 K 3 meseca in čez 2000 K celo 6 mesecov roka za odpoved. Vložniki po tej uredbi pač ne bodejo mnogo zaupanja do prvaških denarnih zavodov imeli. Kajti vzrok te uredbe je na vsak način pomanjkanje denarja. Prvaško gospodarstvo je tako slabo, da mora priti do polomov, v katerih bodejo seveda največ nedolžni ljudje trpli.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Povsod lenoba? Mi smo že opetovanja na glasali, da se postoji pravki sicer v vse mogode javne zastope voliti, da pa potem ničesar ne storijo, temveč povsod le lenobo pasijo. To se je zlasti v zadnjem času video, ko so štajerski prvaški poslanci pomagali, da se državni zbor razbije. Pišek, Roškar, Korošec, Benkovič lenarji zdaj doma, mesto da bi v državni zbornici interesu svojih volilcev zastopali. Isto smo videli pri zadnjem ustanovnem shodu ptujskega okrajnega zastopa. Svoj čas so pravki z vsemi močnimi na to delali, da bi ta zastop zopet v svoje roke dobili. Lagali so, da se je človeku kar gabilo, ako je te laži poslušal. Seveda so propadli. Vendar pa je prišlo nekaj prvaško mislečih članov v okrajni zastop. Človek bi zdaj seveda misil, da bodejo ti člani delali in pokazali, kako se mora delati, ker so preje vedno jezik brusili, da naprednjaki ne delajo pravilno. Ali stvar je drugačna. Delo smrdi pravkom in zato vedno raje — kritikujejo. To ni težko! Gobec obrati zna vsak paglavec, — delati pa ne. In res! Ko je bil okrajni zastop sklican na ustanovni shod, vodil je prvaške člane znani „profesor“ Zelenik, ki ne mara za vinsko kapljico. Mož je bil svoj čas načelnik okrajnega zastopa in to v tistih žalostnih časih, ko se ni ničesar kakor dolgo delalo in ko so si Brenciči s svojim slabim lesom na troške davkoplăčevalcev lepo premoženje napravili. Ta Zelenik je vodil torej prvaško

zagrije nič ne krat s žnosteni da bi izprege terje v zadnjem, „kapo način marve Zeleni Zeleni gladko posest Horvat in zat da bo zastop tudi v lenih teri he vata z kajti delo P tudi ,profe videli, tov za možje le po mezin s tem pa tuc vsled stva. Briga, Zele Gajov Bre sedem raj sp Schwa Kar s popoli so pri shod. „Profekakor je, da neumni ne ču gih. — lozno riču o Zupan res ne ve seveda odbor šnega Brenč odbor Ta je Res je njegov zadnj dature Ali po gočili skusil da se volilice sme i nar, pančič za p zdaj v kaj se da ne tičen čas že življ kar sl del a z ročali pridej društ osebn imeli fantic

prizene člane okrajnega zastopa. To končno ne dene. Zelenik naj bi bil poskusil, da enkrat svoje možgane skupaj pobere in svoje zmotnosti pokaže. Ali mož niti ust ni odpril, brez ali bi ne imel papirja pred nosom. Vse kar je pregorivil, bral je ta „profesor“ ne vemo kar je znanosti iz listka. Mislimo, da mu je ta listek zadnjih deželnozborskih volitvah propadli prvaški lupo“ dr. Jurtela napisal. Kajti Jurtela je na vsakčin tako pameten, da se neče sam blamirati, naravnost da pripusti to raje enemu Zeleniku. In Zelenik (ljudje pravijo, da je bil to pot trezen), Zelenik je čital in čital, čeprav mu ni posebno zadalo šlo. Pritoževal se je zlasti proti izvolitvi posetnika Horvata iz Ptujiske gore. Zakaj? No, Horvat ne trobi v Zelenik-Brenčič-Jurtelovog in zato ga ne marajo. Prvaki so namreč misili, da bodojo onemogočili konstituiranje okrajnega zastopa. Ali posrečilo se jim ni. Kajti ako je tudi v občinskem zastopu na Ptujski gori par mali ljudi, nahaja se tudi par možov tam, katerih hočejo delo. In ti možje so izvilibi g. Horvata za zastopnika. To je popolnoma postavno, tudi drugače bi gotovi nahujskani lenuti vsakočko preprečili. Na tem stališču je stal in tako tudi sklenil sedanji okrajni zastop. In ko so „profesor“ Zelenik s svojimi šestimi pristaši to naredili, zapustili so shod. To se pravi: od kmeterja za delo v okrajni zastop poslani prvaški možje nočejo delati, oni hočejo v zastopu in politiko uganjati, oni ne ganejo niti mezinca, da bi kaj koristnega storili. Sli so in tem dokazali svoj olenob. Pokazali so tudi brezvestnost, s katero nastopajo sled svojih političnih neumnosti v škodo ljudstva. Ti možje, katerim je dobro ljudstva deveta brig, ki hočejo ovirati delo okrajnega zastopa, so: Zelenik, Mavčič (iz Novočrke), Rižnar (iz Gajovca), Veršič in Grahar (iz Hajdine), Miha Brenčič in Supančič Korlček. — Torej sedem jih je, sedem teh junakov. Človek se skoraj spominja nemške povesti „von den sieben Schwestern“. Sedem, ravno sedem jih je bilo. Kar se tiče Mavčiča, Rižnarja in Veršiča, smo popolnoma prepričani, da sploh ne vejo, zakaj so prišli v okrajni zastop in zakaj so zapustili shod. Pri teh gospodih velja ednostavno komanda, „Profesor“ Zelenik sicer to pot ni bil pijan, takor se mu to mnogokrat pripeti, ali gotovo je, da so ga razni gospodje à la Jurtela k temu neumnemu koraku pripravili. Mož menda niti ne čuti, kako klavirno vlogo igra v rokah — drugih. — Ako je Zeleniku res samo za škandalozno politiko, potem naj bi bil raje pri Mohoriču ostal in rujno vince pil... Kar se tiče Zupančičevega Korlčka, mu njegovo postopanje res ne zamerimo. Penzionirani ta šolmešter pač ne ve, kako ljudstvo dela in trpi. Miha Brenčič seveda že ve, zakaj se je potegoval za prvaški odbor; saj je znan, da ni imel nikdo od prejšnjega okrajnega odbora toliko dobička, kakor Brenčičova družina. Za te Brenčiče je bil okrajni odbor prava molzna krava. In hajdinski Grahar? Ta je prišel tudi po nesreči v okrajni zastop. Res je namreč, da bi moral biti na mestu njega njegov sorodnik Supančič iz Jurovca izvoljen. V zadnjem hipu šele je ta odmaknil svojo kandidaturo, tako da je prišel Grahar v zastop... Ali ponavljajmo: V državnih zbornicih so onemogočili prvaški poslanci sleherno delo. Isto so poskusili v okrajnem zastopu. Zato pravimo, da se je na ta način poštene kmetiske volilice politično opeharilo. Tudi to se ne sme in ne bode pozabili. Zelenik, Mavčič, Rižnar, Veršič, Grahar, Miha Brenčič in Korlč Zupančič so torej dokazali, da jim ni ničesar za pošteno gospodarsko delo. In zdaj vprašamo: Ali je to lepo in pošteno? Zakaj se pustijo ti ljudje voliti, ako so tako leni, da nočejo delati? Ljudstvo si bode te politične lenuhe zapomnilo in jim bode svoj čas že posvetilo. Vse kar je prav, ali iz javnega življenja na Štajerskem se mora vse iztrebiti, kar skoduje! Napredni okrajni odbor delal bode in zanaprej, tudi brez teh ljudi.

Zakaj hujskate? Kakor smo že zadnjič poročali, navadili so se nekateri mladi fantiči, da pridejo ob nedeljah v Ptuj in se s trakovi ter društvenimi znaki pred rotovž postavijo. Nam osebno se zdi to počenjanje otročje in mi bi ne imeli prav nič proti temu. Ali omenjeni mladi fantiči delajo to edino z namenom, da bi se

hujskalo in napravilo zopet nemir. Vemo, da fantiči sami niso s tem pričeli, temveč da jih hujskajo zahrbitno skriti hujskaci, ki živijo od gonje in ki so le tedaj veseli, kadar vlada nemir. Temu hujskanju pa mora biti konec! Odraženi kmetje se za take zadeve sploh ne brigajo. Oni imajo pač resnejše skribi in čutijo prav dobro, da morajo živeti vsled svojih gospodarskih razmer v prijateljski zvezzi z Nemci v mestu. Mladiči tega še ne razumejo, ker živijo še večidel od očetovih žuljev. Zato se pustijo ti mladeniči hujskati. Razširjenje te gonje se seveda v mestu ne more trpeti. Zato je tudi policija nekaterim teh zaslepljenih fantičov položaj razjasnila in povedala, da se narodnih znakov za sedaj v mestu ne sme nositi. Slovenske kravate in rože se seveda lahko nosi; edino društveni, politični znaki so za sedaj prepovedani. Kajti vodstvo mesta mora za mir in red skrbeti. Zdaj pa čujemo, da se nekateri fantiči čez to grozno jezijo in da se hočejo na ta način maščevati, da napadajo izletnike v ptuški okolici. Opozarjam, da je to nevarna igra, ki zna nahujskanim zelo škodovati. Tolovajski napadi so itak že mnogo škodovali. Koliko vinskih nemških kupcev je zradi te grde prvaške gonje že izostalo! Kmetje, bodite torej pametni in ne pustite svojih fantov v take nevarne hujskarie. Orožništvo je dobilo ojstre ukaze in mislimo, da ječa za nikogar ni prijetna. Bodimo vendar trezni in pametni. Mesto živi od kmeta in kmeta od mesta; drug od druga sta odvisna. Zakaj bi se potem krivo gledali in sovražili? Torej mir in — hujskacem pokažite vrata!

Za Kranje! Naši prvaško-klerikalni poslanci ne vejo, kako bi se iz hude zadrege rešili. Res je namreč — in to se ne da zakriti z nobenimi besedami — da se je zgordil velikanski zločin nad ljudstvom, ko so prvaški poslanci razbili državno zbornico. Ti ljudje, ki misljijo, da so pravi polbogovi na svetu, da se jim mora vsakdo pokoriti, razbili so z enim udarcem vse to, kar so si avstrijski narodi l. 1848 s svojo krvijo priborili. Razbili so državni zbor, v katerem bi se morale delati za ljudstvo postave. In vse to — zakaj? Mi bi ničesar ne rekli, ko bi se šlo za to ali ono našemo ljudstvu koristno stvar. Ali šlo se je edino zato, da bi postal ožlindrani ljubljanski advokat dr. Šušteršič minister. Vse drugo je bila postranska stvar. Mi bi se pa tudi ne vzmemirjali posebno, ko bi to edino kranjski prvaški poslanci storili. Lumparija z žlindrom dokazuje pač natanko, koliko se gre tem ljudem za ljudstvo. Sramotno je edino to, da so se v pregli štajerski in koroški slovenski poslanci v jarem kranjske ožlindrane gospode. Glavni voditelj štajerskih slovenskih poslancev je kaplan dr. Tone Korošec. Kar on komandira, to je sveta beseda za razne poslance, ki so dosegli le vsled svoje klerikalne pokornosti poslaniško čast. Kaj bi tudi rečimo en Pišek ali pa en Roškar rekel, ako Korošec komandira? Pišek in Roškar e compagnia bella morata sploh kaplanu dr. Korošcu roko poljubiti, ako jim ta to komandira. Ni treba dosti besed izgubiti, da se dokaže, da je Korošec glavni vodja štajerskih slovenskih poslancev. Zato pa je tudi Korošec v prvi vrsti odgovoren za vso politiko slovenskih štajerskih poslancev. To čuti ta prevzetni politikovci kačplan, kateremu je menda politika več vredna nego božja beseda, prav natanko. Zato se tudi bojni — ljudske sode. In edino zato se je tudi skril pod krila ljubljanske kranjsko-klerikalne stranke. Ko je bil preteklo nedeljo v Ljubljani shod ožlindranih klerikalcev, moral je seveda tudi štajerski kaplan Korošec tam svojo modrost prodajati. Obljubil je tam dr. Žlindri javno, da bode vedno z njim držal in da ne bode odnehal od svojih zahtev. Torej: Korošec se zdržuje in služi človeku, kateremu se je pred sodnijo dokazalo, da ima od žlindre umazane roke. Dr. Korošec pa tudi naznanja, da bode stal vedno na stališču te politike. In to politiko Žlindrovec je označil sam avstrijski cesar za škandal in sramoto. Torej: doktor Korošec je v Ljubljani izjavil, da bode i zanaprej proti temu deloval, kar smatra cesar za dobro, in da bode za to deloval, kar imenuje cesar za škandal in sramoto. Kaplan proti cesarju! In s temi ljudmi naj mi gremo? Nikdar ne!

„Narodni dnevnik“ in za njim seveda tudi „Narodni list“, ki imata itak obo duševnega očeta v osebi študenta Spindlerja, postaja z vsakim dnevom bolj otročji. Mi nimamo navade, polemizirati z našimi političnimi nasprotniki. Kajti pribita resnica je, da se je na spodnjem Štajerskem v slovenskem časopisu udomačil ton, ki v svoji surovosti, v svojem osebnem psovanju sploh vsako resno in stvarno polemiko onemogoči. Naj nam pane Spindler le eno proti na prednjakom naperjeno stvarno notico svojih našušči trpečih listov pokaže! Vse so le osebnosti in bedasto izmišljene, naravnost iz trte izvite laži. Težavno je sploh že zato s Spindlerjovim listom govoriti, ker nima ta list nobene moći in nobene stranke za seboj. Kar ta list piše, je pravzaprav le neumno pridušanje časopisa, katerega je vrglo štajersko ljudstvo iz svoje hiše. Le eno očitanje se nam dopade. „Narodni dnevnik“ nas imenuje namreč v zadnjem času vedno „Südmärklin list“. Hmhm, mi se tega imena prav nič ne sramujemo. Kajti „Südmärk“ je že toliko dobrega za naše gospodarstvo na Štajerskem in Koroškem storila, da je le čast, ako nas spravlja „Narodni dnevnik“ z njim v zvezo. Sicer pa je stvar preotročja, da bi jo mogli resni smatrati. Fantazija ponesrečenega pesnika Spindlerja trpi grozovito v teh pasjih dnevih. Že preje, ko je Spindler še poetiziral, ni bila ta fantazija mnogo vredna, kakor je to povedala vsa slovenska kritika. Zdaj pa, ko je postal Spindler „žurnalista“ in „politika“, zdaj je pa še hujše... Veste kaj, pane Spindler? „Südmärk“ je ravnokar „Štajercu“ 200.000 kron darovala. S tem denarjem si bode v Ptiju veliko palaco zgradili. In ako bode potem „Narodni dnevnik“ ponehal, kakor je to v interesu stvarne politike in javne čednosti upati, potem bode Spindlerja v tej palaci za „hausmeistra“ sprejeli. V tej službi ne bode mnogo fantazije potrebovali. „Heil Südmärk!“

Sejem v Ptiju. Na živinski in svinjski sejem, ki se je vršil v Ptiju dne 21. julija, prigralo se je 210 konjev, 992 komadov govede in 810 prašičev. Kupcičja bila je pri navadnih cenah dobra. Prihodnji letni sejem se vrši dne 5. avgusta. Svinjski sejmi pa se vršijo 28. julija in 4. avgusta.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdicom (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenom letne in živinske sejme.

Dne 25. julija v Žalcu**, okr. Celje; v Slovenji Bistrici**; pri Sv. Urbanu**, okr. Ptuj; v Črmožičah**, okr. Rogatec; v Kozjem**; v Lipnici**. Dne 26. julija a pri Sv. Ani na Krembergu, okr. Cmurek; v Teharjih**, okr. Celje; v Framu**, okr. Maribor; v Ormožu**. Dne 27. julija v Ormožu (svinjski sejem). Dne 28. julija na Ptiju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 29. julija na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino). Dne 30. julija v Kostričnici**, okr. Rogatec; v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 31. julija v Zagorji**, okr. Kozje; v Konjicah**; pri Sv. Jakobu**, okr. Laško; pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., okr. Ptuj; v Marnbergu**. Dne 2. avgusta na Ponikvi*, okr. Celje; v Pišecah*, okr. Brezice; v Konjicah**, okr. Lipnica; pri Sv. Lenartu v Slov. gor.**; pri Sv. Martinu pri Vurbergu**, okr. Maribor; v Celju*. Dne 3. avgusta v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem). Dne 4. avgusta na Ptiju (sejem s ščetinarji); v Št. Iiju pod Turjakom**, okr. Šoštanj; v Luhu (sejem z drobnico), okr. Arvež; na Ptiju; na Svetih gorah**, okr. Kozje; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje. Dne 5. avgusta v Gradcu (sejem z rogato živino in konji); v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelsah; v Loka**, okr. Laško; v mestu Ptiju; na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); pri Sv. Janžu**, okr. Arvež. Dne 6. avgusta na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem) okr. Slovenska Bistrica; pri Novicerki**, okr. Ptuj; v mestu Ptiju; pri Mariji Snežni*, okr. Cmurek; v Gradcu (sejem z mlado živino).

Sejem v Ormožu. V zadnjem številki smo načačno poročali, da se bo vršil Jakobi-sejem dne 3. avgusta. Res pa je, da se bode ta važni sejem v pondelek, dne 2. avgusta vršil, na kar opozarjamo občinstvo.

Ptuj. Prodajalo se bode manufakturno blago

dne 30. julija ob 9. uri na dvorišču civilne sode v Ptiju. Kupci se vabijo, ker prodajalo se bode po nizki ceni.

V Rogaško Slatino prišel je te dni srbski prestolonaslednik princ Aleksander. Zdravnički so mu nasvetovali štajerske toplice, da si ozdravi bolezen. Princ Jurček ne pride na Štajersko. Za njegovo bolezen tudi ne pomagajo naše toplice; kajti ta bolezen tiči v glavi...

Srebrno poroko praznoval je v Celju g. Mörtl, zbornični svetnik in občinski svetovalec, s svojo soprogo Ano. Čestitamo!

Pošta v sv. Trojici sl. g. S 1. avgustom 1909 uredilo se bode deželne pismosnoške obhode za razne kraje okoli trga sv. Trojice sl. g.

Kobilice in črvi. Od povsod prihajajo slaba poročila. V pesniški dolini in v nekaterih drugih krajih so se pojavile kobilice v grozovito velikem številu. Kar v hipu ti uniči ta požrešna mrčes najlepše travnike in gozdove. V drugih krajih (zlasti v Halozah) zopet se pojavljajo črvi, iz katerih se razvijajo potem kebri. Ti črvi uničijo vse koreninice in koder so, tam je zemlja naga. Priporoča se, da se tako uničene travnike zorje in potem lucerno naseje. Vbogi kmet!

Poročilo o stanju hmelja. Gleda stanja hmeljevih kultur na spodnjem Štajerskem se poroča: „Vreme se je zboljšalo. Dnevi so solnčnati in gorki; želeti bi bilo le malo višjo toploto po noči. Stanje nasadov se je zboljšalo. Srednjo-zgodni hmelj stoji povsod v cvetju in je pričakovati srednjo žetev. Kasni hmelj dosegel je povsod visokost kola in ima dobre stranke poganke. Mrčes je precej ponehalo.“

Strupene kače se je opazovalo v večjem številu v vrhu vojaške bolnice v Ptiju in na raznih drugih krajih. Pazite na otroke, kajti te kače so zelo nevarne, zlasti v teh vročih dneh.

Razglas glede letosnjega ogledovanja živine. Deželni odbor je od osrednjega odbora c. kr. štajerske kmetijske družbe predlagane roke za letosnje ogledovanje živine po dogovoru z okrajnimi odbori odobril. Po tem se bodo vršila ogledovanja v sledečem redu: Dne 24. avgusta za Gornjigrad v Ljubnem, dne 26. v Soštanju, dne 28. za Vransko v Kapli, dne 30. v Sevnici, dne 1. septembra v Celju, dne 3. v Slovenji Bistrici, dne 7. v Ljutomeru, dne 9. v Ormožu, dne 13. v Ivnici, dne 16. v Birkfeldu, dne 18. v Borovi, dne 23. v Sv. Golu, dne 2. oktobra v Oberwölzu, dne 4. v Mürzzuschlagu, 5. v Kindbergu, dne 7. v Eisenerzu, dne 11. v Obdachu, dne 14. v Marijinem Celju.

Okrajni šolski nadzornik za nemške šole v okrajih Maribor (okolica) Slov. Bistrica, Ljutomer, Marenberg, Slov. Gradec, Šoštanj, Celje (okolica), Laško, Brežice, Sevnica, Konjice, Ormož, Rogatec je postal ptujski direktor g. Anton Stering. Čestitamo!

Singer Co. šivalnih strojev a. dr. filijalka v Ptiju priredil 26. julija v televadnici „Mädchenheim“ 14-dnevni tečaj za štitkanje. Poduk je brezplačen.

Brežice. Dne 10. maja vplačal je nekdo 2 kroni pri pošti v Brežicah za naš list. Dotičnik naj se oglasi, ker se je njegovo ime izgubilo.

Predzni napad. Preteklo nedeljo zvečer šel je direktor ptujske šparkace g. Kasper proti domu. Pri svoji hiši začul je nakrat strel in začutil, da je na roki ranjen. Ustrelil je tudi. Neznani napadalec pa je še enkrat ustrelil in g. Kasperja zopet na roki ranil. Potem so prišli šele ljudje in je napadalec zbežal. Zanimivo je, da je g. Kasperju iz sobe revolver izginil, katerega ima tam vedno shranjenega. G. Kasper je, kakor rečeno, na obeh rokah ranjen. Vzrok tajnostnega napada ni znan; morda je bil čin storjen iz maščevanja ali pa je bil roparski napad sploh. Sodnija bode, kakor upamo, storilca že dobila in potem se bode slučaj pojasnili. Na vsak način pa je posuvelost ljudstva v zadnjem času hudo narastla. Napadi se množijo in treba bode, da se energetično temu divjanju konec napravi. — Poroča se nam še, da je že več oseb zaprtih. — Zaprli so kočarskega sina Gomsa iz Stadtberga. Tudi so zaprli direktor Kasperjevo ženo.

Požari. V sv. Barbari je pogorela posestnica Raštnu hiša in gospodarsko poslopje. — V Zabovcih pogorelo je 14. t. 6 hiš z gospodarskimi poslopiji. Škoda je velika.

Veliki požar. V Meretincih pri Ptiju pričelo je 20. t. opoludne goreti. Ogenj je vpepelil 6

hiš z gospodarskimi poslopiji in je škoda zelo velika.

Zopet nesreča v Cirkovcih na d. p. Pise se nam: V pondelku dne 19. julija popoldne se je igral s puško 15-letni sin posestnika Jožeta Bešančiča, baje je hotel goloba ustreli. A namesto goloba je zadel mlatiča, ki je v škednju bil; zadel ga je v glavo, da je nesrečni po hudih mukah ob 1. uri umrl. Mlatič zapušča ženo, ki je še veliko bolj obžalovanja vredna, ker se čuti mater. Starši, prepovejte otrokom orodje!

Iz bolnice pobegnil je Franz Žibert v Maribor, kateri je bil zaradi sleparije na 7 mescev ječe obsojen.

Grdi zločin. Na sulmtalski železnici v bližini stacije Heimschuh so neznani zločinci več traverz čez šine položili in s kamjeni otrdili. Osebni vlak je okoli 5/4 ure zutraj v to trčil. Mašina se je prevrnila in padla čez 2 metra visoki breg ter ostala tam na tleh, kolesa navzgor. Več vagonov je ležalo ob strani, razbitih in zmučkanih. Misilo se je, da mora biti vse mrtvo. V nekem vagonu je bilo celo 40 italijanskih delavcev. Šele pologoma so prišli prestrašeni potniki iz vozov in pričeli ranjenim pomagati. Pod mašino je ležal kurjač Panowetz pokopan. Komaj so težko ranjenega vun potegnili. Nadalje so bili težko ranjeni 3 italijanski delavci. Hvala Bogu, da ni več življenj žrtev tega zločina. Od zverinskih zločincev nimajo sledu.

Kolesar povozil je v Mariboru gospo Trezo Schischek in jo težko ranil.

Avtomobil je v Mariboru konje g. Losinscheka prešašil. Konji so se splašili, Losinschek pa je padel iz voza in se težko ranil. To divnje gotovih avtomobilistov je res že preveč brezvestno.

Samomor. 17-letni učenec Kaiser v Mariboru je skočil v Dravo. G. Piawetz je pa fantiča še v Pravem času rešil. — Istopako je hotela v Mariboru Narija Vikenauer v vodo skočiti. Rešil jo je neki konduktor.

Iz Koroškega.

Grafenauer ubija! Iz Globasnice se nam piše: Grafenauer ubija, ne muhe, kače ali ljudi, ampak zlati dragi čas v državnih zbornici. Čital sem v časopisu „Zeit“, št. 2436, da je govoril Grafenauer od 10. ure dopoldne do 1/3. popoldne v slovenskem jeziku, tako čudno in zaničljivo, da so skoraj večidel poslanci iz dvorane zbežali. Ta slabši poslanec, ki je za slovenski stan Koroške dežele v škodo naprednjakov izvoljen, je govoril sploh od šol takoj, kakor tisti kateri nič šol ne poznaajo. Pa je že tako, prazen sod ima velik glas, pravi resničen pregovor. Res je tudi, da orgljedelec ne pride dače. Ah, bodo rekli črnui in „Š-Mir“, orgljedelec pride dače; izvoljen je za deželnega in državnega poslanca in vrh tega je še dobil križ, kaj pa hočemo več? Zaslužek križa nam še dozdaj ni prav znan; kar dalje volitve zadene, je nam dobro znano. Ako vprašaš črnuna, kaj je dobrega napravil Grafenauer v deželni ali državnih zbornici, dobil bo še resničen odgovor: doslej še ničesar. Ah, nesrečni Podjunska in Rožna dolina, ki imata takega poslanca; on ne dela za kmeta, rokodelca itd. ampak sploh le za klerikalca. Grafenauer spada v družbo k takim poslancem, ki tihu na uho govorijo: kmetiu in rokodelcu se še zmeraj prav dobro godi, zakaj kmet in rokodelec še zmiraj več denarja v oštarijo znosita, kot davkov plačata in v bogovo cerkev podpirata. Vboga cerkev pa ima milijone in milijone premoženja, več kot kralji in cesarji. Klerikalci dobro vedo, da denar vlada svet. Grafenauer je združen s poslanci, kateri tirjajo napravo češke visoke šole, ki bode državi veliko denarja požrila; in naše dvoječne šole nam pa vzeti hoče. To je dober poslanec! Grafenauer je tudi krit tega, da se je zdaj 10. dne t. m. državni zbor zaprl in bo več časa nedelavno počival. Tudi Grafenauer je iz Dunaja domu primahal, pasil bo „poke“ in koze. Trebuš mu je zrastel, njega žepi so bogati, on zasluži 20 K na dan, za ljudstvo se ne zmeni. Tako volilci, ali že imata ozdravljenjo pamet?

Na shodu, ki so ga priredili preteklo nedeljo v Ljubljani Žlindrovci, moral sta seveda tudi orglar Grafenauer in patentirani katoličan dr. Brejc nastopiti. Saj se je v zadnjem času itak dokazalo, da so koroški kakor štajerski slovenski klerikalci le privesek kranjske gospode, ki se ne sramuje, da jo vodi en dr. Šušterški Kranjci komandirajo zdaj! Bili so časi, ko so se Grafenauerjevi klerikalci s kranjskim sprli in skregali. Takrat so koroški klerikalci celo katoliški shod v Ljubljani bojkotirali. Danes pa so pod podplatom Šušteršča. Kar se govorov na omenjenem shodu tiče, nimajo posebnega pomena. Bila je cela prireditev aranžirana komedija, na kateri so metale cigarerice rože na Šušteršča, menda zato, da se in vidlo njegovih ožlindranih rok. Ker imajo koroški klerikalci sploh to navado, da povsod ni vedno, kadar usta odprejo, svojo koroško domovino sramotijo, zato je seveda tudi dr. Brejc roglivil in psoval čez koroške razmere in opravil, da so državni zbor razbil. Seveda ni mogel dr. Brejc utihniti, da ne bi učitelje demurniral. Rekel je, da učiteljstvo po Koroškem hujška. To je tako nesramna laž, da ji niti zadnja ljubljanska cigarerica ne more verovati. Kdo hujška na Koroškem? Kdo je glavni hujška? V prvi vrsti politikujoči farji, ki so pozabili na svoj poklic, in za njimi tisti advokati prvaške sorte, ki že vejo, zakaj so klerikalci. Grafenauer, Brejc, in potem Einspieler, Ražun, Podgor, Svaton in karor se že vsi imenujejo, — to so hujščki na Koroškem. Toga seveda Brejček ni mogel in ni hotel povedati. Za nas je zdaj pa jasno, da so koroški klerikalci le podrepni k Kranjcem. In mi pravimo: „glica vkljup striha.“

Ciril-Metodova družba se je smatrala doseg vedno za splošno slovenska. Po našem mnemu ta družba seveda ni veliko koristnega storila; pač pa je ljudem mnogo denarja iz žepov po tegnila. Ali pravki so delali vedno tako, kakor da bi moral vsakdo član te družbe biti. Kdor ni bil član, ta je bil pri „Š-Mirovcih“ ali „breverec“ ali pa „nemčur.“ Pa se vse, vse spreminja. Isti klerikalci, ki so vedno tako hudo vplili na to družbo, postali so na komando iz Ljubljane nakrat nasprotniki Ciril-Metodove družbe. 14. t. m. je imela podružnica Ciril-Metodove družbe v Celovcu svoj občni zbor. Na tem občnem zboru se je sklenilo, da se podružnico razpusti. To je pač čudno, kaj? Zakaj neki se je storilo? No, klerikalci hočejo neko nov „šolsko društvo“ ustanoviti in zato ne marajo več Ciril-Metodove družbe, ker se v tej družbi nahaja tudi par liberalnih Slovencev. To je prav vzrok razpusta družbe. Seveda je dr. Brejc stvar popolnoma drugače tolmačil. Pravil je, da razpustijo družbo zato, ker ni dosti za prvaške šole storila, ker je zdaj za Slovence veliko slabše, kakor preje, ko te družbe še ni bilo itd. Torej tako stoji stvar? Ciril-Metodova družba ni nicesar za slovensko ljudstvo storila. Zakaj pa so potem politikujoči popi ljudstvo odirali in denarje za to slabu družbo pobirali? Zakaj pa so ljudstvo farbali, da mora vsakdo član te družbe biti? Klerikalci pač vedno dokazujojo, da jim je laž prva boginja in da obrenejo svoj plas, kakor ravno veter piska. Ciril-Metodovo družbo je torej dr. Brejček pokopal. Zdaj bodo prihajali ti ljudi zopet med ljudstvo in pobirali od vseh ljudi denar za svoje novo „šolsko društvo“. Ali bodo to društvo kak boljše? Ni mogoče! Osebe ostanejo vendar iste. Ako te osebe v Ciril-Metodovi družbi niso mogle nicesar storiti, potem tega tudi v novem društvu ne bodo mogli. Ljudstvo, zapižep!

Prevalje. Pise se nam: Celemu svetu je znano, kak strastno in s kak zaničljivimi sredstvi so črnui preganjali našega poštenega župana; to ni bil boj s protivnikom, ampak to je bilo vražje postopanje klerikalne klike, da bi slobodnjaka, ki se je predznil biti družega misljenja, uničila. Pa to se ji ni posrečilo, ker je g. župan napade krepko odtresimal. Da je naš župan z Nemcem v zvezi, ni mogoče, ker ni en Nemec ni našel besedice graje postopanja hujščev, ni eden Nemec ni se potegoval za prejanjanega, nobeden Nemec ni odprl svoj ust, da bi zavrnil kaplanke. Pač so isti hujščki prav prijazno povabljeni od Nemcev k veselici, ki se bo vršila 1. avgusta. Tisti hujščki, ki nočajo mira v soseski, povabljeni k nemški slovesnosti. Kaplančki hujščki pri Nemcih povabljeni, ali ni to odobreњe napadov na g. župana?

Obsojeni pobožni obrekovalec. Začasa deželnozborški volitev na Koroškem obrekovali so klerikalci napredne poslance na vse mogoče na-

Posebno so imeli na piki g. Grössbauerja. Razširjevalec teh nizkih laži se seveda počasi ni dobil. Le v enem slučaju se je g. Stajerju to posrečilo. Dobil je namreč dovolj roke, da ga je župnik Rous v sv. Marinkovem. Ta pobožni gospod je m. dr. deč je Grössbauer žito kradel (!) itd. Zato je lažni fajmošter na 100 K globe obsojen. Prednji človek ni imel s tem dovolj, da je vložil priziv. Priziv je bil seve odjen in obrekovalni črnuhar mora zdaj še ne plačati. Sramota, da je laž v obrekovanju zato orožje katoliških duhovnikov. Potem ni da vera peša.

Popravek. G. Höchenberger, o katerem smo že poročali, da se je izgubil, je bil na gorini Štajerskem. Ko se je vrnil, ostal je 4 dni živiti v Celovcu. 11. t. je prišel že zdravljence. Vsled tega je ta zadeva rešena.

Nova zveza vlaka. Od začetka julija pa do septembra vozi na nedeljah in praznikih ami vlak, ki odhaja iz Železne Kaple ob 9.30 minut in ima v Celovcu ob 11. uri 27 zvezo. To je zlasti za izletnike primerno.

Pri vremenskem streljanju je ponesrečil pokrovnik Pirker v Pichlernu. Izgubil bode skoraj vso vid. Hlapcu je odtrgalo en prst.

Vlomil je neznani tat pri Geigerju v Sv. Štefanu pri Celovcu v pokradel mnogo denarja drugih vrednosti.

Pazite na deco! 3-letna hčerka mesarja Geiger v Celovcu igrala se je z užigalicami, o se vnele. Otrok je dobil grozne opeklne pod bržkone umrl.

Tatvina. Posestnici Alojziji Ablassnig v Puštorju ukral je nekdo 150 K denarja.

Pogorelo je v Tscheherbergu pri sp. Dravogradu posestvo Jellenevo. 3 svinje so zgorele. Dekletec se je v zadnjem hipu iz ognja.

Rop in posilstvo. Ko so imeli zadnjič vojaki obštu pri Beljaku vaje, začuli so klice na vol. Našli so nekega Florjana Bežek, ki je bil neko 50-letno žensko posiliti in ji je tudi dal 30 h. Prijeli in oddali so ga sodniji.

Z divjimi lovcem prišel je te dni dr. Pichler Štajški okolici skupaj. Zasledoval jih je in tudi streljali. Tatovi so ušli.

Zaradi uradnega poneverjenja so zaprli pogon officijanta Illiaša v Beljaku. Kradel in arjal je za precejšne svote. Bil je tudi navdušen narodnjak.

Zastrupil se je gimnazist Kleinmayer v Šentjurju.

Po svetu.

Rudarska smrt. V šahu Friedrich-Augusta Bentheu raztrgal je rudarja Zimba pri sanjanju v kosce. Kmalu po tej nesreči je bil nadar vsled padajočih kosov premoga ubit, pa težko ranjen.

Cerkveni rop. V Kopru so vlonili tatovi stedralo in oropali kelihe ter družega blaga vrednosti 80.000 K.

Zajfa bode zopet za 2 do 4 kron pri 100 drahja. Je pač zajfa za živeti . . .

Pijanost. Lepa družina so potomci pred 75. umrli pijanice in tutice Ade Juroke. Imela skoraj 700 potomcev; od teh je bilo 106 ženskih otrok, 144 beračov, 64 revežov, 1 vlačn, 76 tatov in 7 morilcev, in družina hodičala državo v 75. letih šest milijonev kron. dela pijačevanje!

Števnik na erarični logarski zemlji.

Ker je potrebno, da se umetno pridelovanje ne v umna paša kod dve trdni podlagi za vino povzdrogo domače živinoreje kvantitativena gesujeta, je posvetilo c. kr. poljedelsko ministrstvo ne le vsem stremljenjem v tej smeri sedno pozornost in naklonilo izdatne podpore, tak je skušalo tudi po možnosti udoditi pomoč in ustremno izraženim željam avstrijskih kmetovcev in je ustvarilo tudi iz lastnega načina razne akcije za povzdrogo pridelovanja krme načnega gospodarstva. (Glej o tem več posamezno v sledenih knjigah: pl. Weinzierl „Die Förderung des künstlichen Futterbaues in Österreich“, poseben odtisek iz lista „Wiener land-

wirtschaftliche Zeitung“, št. 2 in 5 iz leta 1908, „Der alpine Versuchsgarten auf der Sandling-alpe“. Dunaj 1908. V komisjonelni začložbi pri W. Fricku; prof. dr. Falke, „Zur Weidefrage“, Wiener landwirtschaftliche Zeitung, št. 8, 1908).

Najnovejše podjetje, ki zasleduje z ustvaritvijo umetno narejene paše za črede ne le direktno pospeševanje umnega pridelovanja krme na planšarski in pašni zemlji, ampak ki hoče z opazovanji, študijami in poskuši, ki merijo na to, da se reši pred vsem celo vrsta rastlinoznanskih vprašanj s posebnim ozirom na umetno rajno pašo, kulturo semena in gojenje požlahtnjenih, krmilnih rastlin, tudi neposredno delati za povzdrogo te tako važne znanstvene in obratne stroke, je pred nedavnim od c. kr. poljedelskega ministerstva zasnovan pašnik na erarični logarski zemlji in sicer na posestvu Krage v c. kr. logarskem okraju Hintereberg pri Mitterndorfu na Gornjem Štajerskem, ki se je z dokupi zaokrožilo in povečalo.

To podjetje, v česar vodstvo sta od c. kr. poljedelskega ministerstva določena začasno pri imenovanem ministerstvu v izredni službi zaposleni ravnatelj c. kr. semenske kontrolne postaje na Dunaju, dvorni svetnik dr. Teodor vitez pl. Weinzierl in kot njegov zastopnik tehnični konzulent nadzornik za barjanske kulture Julij Koppen, naj v prvi vsti izpolni od kmetijskih podružnic Osobje, Pürrig in Donnersbach za občine Mitterndorf, Toplice itd. izražene želje, ki so jih imenovano podružnice na podlagi soglasnih sklepov v posebnih v ta namen sklicanih zborovanjih, zvesti si važnosti paše v zvezi z ustanovitvijo postaje za gojenje semena, sledče formulire: 1. Na pašo se naj goni le mlada živila (mladi biki in telice) pincgavske in pogorske lisaste pasme, ki naj imata enako pravico do paše.

2. Na paši se naj živali ločijo po spolih.
3. Pašnina se naj nastavi kolikor mogoče nizko.

Posestvo Kragl, ki je bilo že tako erarična last, se je z dokupom dveh velikih paš (Seebaške in Koglerske) in z izločitvijo deputatne zemlje za logarske uslužbence zaokrožilo in povečalo, tako da bo, ko kode izkrčeno in uravnano, obsegalo celotno, eno pašo, veliko 54 ha (nad 94 job).

Zivilo bo prejemala in pašnino pobirala c. kr. logarska in posestna uprava v Hinterbergu.

Razun tega, se bodo naredili na tem posestvu poskusni vrtovi za znanstvene poskuse v kulturi, umetni travnik in nazadnje steljni travnik, da se bodo delali poskusi o vprašanjih kulture stelnih rastlin.

Ker bodo kulturna dela, adaptiranje in obnovitev, nove stavbe na imenovanem posestvu gotove pač menda še le v pozmem poletju tega leta, se popolen obrat na tej paši v letu 1909. še ne more začeti.

Znižana vozinja pri zrnju za setev.

Glasom odstavka 143 prvega dodatka k lokalnemu tarifu c. kr. avstrijskih državnih železnic, del II., zvezek 1, nadalje glasom odstavka 10 odstavka k II. delu omenjenega tarifa iz 1. januarja 1899 se za semenje vseh vrst »torej stebelnih in ježičnih sadčev, vse vrste deteljev in trav, vse vrste repe in repice, zelenjadno, drevesno in gozdro seme, krompir daje pod sledičimi pogoji kmetom, kmetijskim podružnicam, zadrugam itd. 50 odstotnih popust pri voznini razreda A.

Zato je ugodnost se morajo izpolniti slediči pogoji:

1. Seme se mora naročiti le od kmetovavcev in le za to, da ga v lastnem gospodarstvu posejajo.
2. Na vsakega kmetovavca ne sme priti na leto več ko 500 kg.

3. Naročilo se mora izvršiti s pomočjo c. kr. kmetijske družbe za Štajersko potrjenega »naročilnega lista«.

Ta »naročilni list« mora poleg natančnega imena naročujočega kmetovavca, vrste in množine semena (ki je enega kmetovavca ne sme presegati 500 kg) tudi izrecno obvezno izjavo, da se naročeno seme ne bo dajalo nit za plačilo, niti brezplačno nekmetovavcem. Če se tak slučaj vendar le zgoditi, ravna z njim c. kr. direktorja državnih železnic po določbah v § 83 obratnega opravilnika.

C. kr. kmetijska družba mora za naročila svojega delokroga potrditi, da je naročeno množina semena primerna resnični potrebi naročnika po obsegu in kulturnih razmerih njegovega zemljišča.

Kmetijske podružnice, zadruge lahko naročijo semenje za svoje člane, ki se pečajo s kmetijstvom, s pomočjo »skupnega naročilnega lista«, a tudi tukaj ne sme priti na enega več ko 500 K.

Tudi te »skupne naročilne liste« mora c. kr. kmetijska družba na Štajerskem potrditi za svoje kmetijske podružnice in zadruge.

V slučaju takega skupnega naročila jamči dotično društvo za to, da se naročeno semenje odda v resnici onim kmetovavcem, za katere se je naročilo.

Pod točko 3 omenjeno jamstvo velja v tem slučaju, če se je semenje oddalo nekmetovavcem, za one kmetovavce, katerim je dotična kmetijska podružnica, oziroma zadruga, naročila in oddala semenje za setev.

Vzorce naročilnih listov za posamezne naročnike, kakor tudi skupnih naročilnih listov za kmetijske podružnice, oziroma zadruge, oddaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem na zahtevo brezplačno, oziroma, če se jih malo rabi, tudi naročilne liste same.

»Gosp. Glasnik«.

Gospodarske.

Da se odpravi muhe iz hleva, je, kakor poroča Niederöster. Landesamtssblatt, formalin najzdatnišje sredstvo ter priporoča, naj se stene in jasli z njim načaže ali pa močno poškropo. Ko se pa rabi formalin v to svrhu, stanjšati se ga mora z desetkratno množino vode. Dobi se ga lahko v vsaki lekarni in ne stane mnogo. Prežene se pa muhe iz hleva lahko tudi s pomočjo apnenega beleža, v katerem se je raztopilo precejšnjo množino navadnega galuna. Ako se pobelijo stene s takim apnenim beležem dvakrat v letu, zgneje muhe iz hleva v kratkom.

Kdor hoče imeti skozi vse leto dovolj špinace, naj je poseje na prvo marca in seje naj jo potem do konca oktobra vsak mesec enkrat. Prav lepo špinaco se pridelava, ako se jo ne seje na čez, ampak v redne vrste in jo potem večkrat zalije z gnojnico ali s stranišnico. Tako posejana in tako oskrbovana špinaca pa ne postane samo močnejša, ampak je tudi bolj okusna. Poleti naj se je poseje na kak bolj senčnati prostor, ker so solnča gre prehitro v seme. Za pridelovanje špinace poleti naj se rabi same one špinace, ki ima bodičasto seme, ker ta vrsta špinace ne gre tako hitro v seme. Za zimsko rabo naj se, pa seje same špinace, ki ima široke in mesnate liste. Če se poseje same ca poslednje špinace avgusta meseca, požanje se jo lahko enkrat že v jeseni in drugič potem zopet zgodaj spomladi.

Bledica vinskih trti. O tej bolezni piše c. kr. vinarski nadzornik v Trstu gosp. Zabavnik slediče: Po nekaterih krajev pokazuje letos v večji ali manjši meri bledica na vinskih trti. Ta bolezzen, ki je znana v vseh vinorodnih deželah je vzbudila po nekod med vinogradniki mnenje, da imamo zopet opraviti z novo boleznično vinskih trti. Bolezen, ki jo imenujemo bledica, napada redko kedaj po cele vinogradske, ampak vedno le poединce ali pa k večjemu dele vinograda, ni tako nevarna, kakor se to nekaterim na prvi pogled zdi. Omenjena bolezen pojavlja se s tem, da listje na trti izgleda mesto zeleno, vse ali pa samo deloma bledo ali rumeno. Pri trti pomenja to motenje v tvoritvi zelenila, ki daje zdravemu listju zeleno barvo in ki je za rast in nadaljnjo razvajanje trte neobhodno potreben. Ako bledica močno nastopa in je napadeno na trti vse listje, se isto že v poletju posuši ter trte radi tega lahko precepi oslabi. Ako se nahaja na trti zeleni bledega ali rumenega tudi dovolj zelenega listja, kakor je n. pr. v okolicu sv. Križa pri Trstu tedaj se ni bat skoro nobene škode, ker v tem slučaju bolezzen ni nevarna. Kot vzrok bledice bi bilo omeniti neugodna tla, nepredorna mesta v določeni globini zemlje kamor segajo trte korenine in kjer zastaja voda oziroma preveč vlage, radi cesar zraka nima pristopa k koreninam ter se skozi to zabranjuje normalno delovanje korenincam. Tudi neugodno vreme in pa pomanjkanje železa v zemljji zamore provzroči bledico. Mnogo je slučajev, kjer bledica trte v zemljiji, ki vsebuje veliko fino razdeljenega apnenci in kjer se ni izbrala zemlji primerena ameriška podlaga. Nezadostno gnojenje vinogradov kakor tudi obdelovanje zemlje dokler je še mokra, baje tudi provzroča bledico. Sploh pa še pravega vzroka bledici ni dogonal nikdo, zato je tudi zdravljenje te bolezni jako težko ter navadno brezuspešno. Včasih pomaga gnojenje z gnojnico. Priporoča se tudi gnojenje vinogradov kakor tudi obdelovanje zemlje dokler je še mokra, baje tudi provzroča bledico. Sploh pa še pravega vzroka bledici ni dogonal nikdo, zato je tudi zdravljenje te bolezni jako težko ter navadno brezuspešno. Včasih pomaga gnojenje z gnojnico. Priporoča se tudi gnojenje in škopljene z železno galico, kar pa se ne obnese vedno. Umea vinogradnik bo skrbel zato, da zbrani vse poprej omenjene pogoje, ki provzročajo ali pospešujejo bledico na trtah. Dosedaj se je še vedno opažalo, da bledica na trtah ne nastopa v suhih, ampak vedno le bolj vlažnih letih.

Loterijske številke.

Gradec, dne 10. julija: 16, 27, 11, 36, 31. Trst, dne 17. julija: 9, 29, 5, 32, 44.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Povodom birmi razpošilja svetozarna trdka ur Maksa Böhnel na Dunaju, IV. Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik birmiskih ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dobet glas v sedmesetletni obstanek trdke jamčijo za izvrstno realno postrežbo. Naši cenjeni čitalci dobijo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastonj in franko.

Dva hlapca

k živini dobita službo s plačilom 20—24 kron na mesec in dobro hrano. Ponudbe naj se pošljajo na oskrbništvo grada Impolca pošta Radna pri Sevnici.